

Ἐκθεση ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΜΩΡΑΙΤΗ

693.717.8812

www.kmoraiti.gr

23/8/2020

ΠΑΡΑΔΟΣΗ

“Το πρώτο σου χρέος, εκτελώντας τη θητεία σου στη ράτσα είναι να νιώσεις μέσα σου όλους τους προγόνους. Το δεύτερο, να φωτίσεις την ορμή τους και να συνεχίσεις το έργο τους. Το τρίτο σου χρέος να παραδώσεις στο γιο τη μεγαλύτερη εντολή να σε ξεπεράσει...” (Ν. Καζατζάκης).

ΟΡΙΣΜΟΣ

Η παράδοση αποτελεί το σύνολο των υλικών, πνευματικών ηθικών και πολιτιστικών στοιχείων του παρελθόντος, τα οποία συναποτελούν την εθνική ταυτότητα κάθε λαού. Παράδοση είναι η μεταβίβαση από τη μια γενιά στην άλλη τρόπων δραστηριότητας, ηθών, εθίμων δοξασιών και γενικότερα ενεργειών και επιτευγμάτων των λαών στη διάρκεια της ιστορικής τους πορείας. Προϋπόθεση αποτελεί η προσαρμογή των παραδοσιακών στοιχείων στην κοινωνική πραγματικότητα, με στόχο τη δημιουργική αξιοποίησή τους. Μεταδίδεται κυρίως μέσω του προφορικού και σπανιότερα του γραπτού λόγου. Η παράδοση είναι συλλογική και όχι ατομική δημιουργία και αποτελεί ένα πρότυπο για να τονώσει την ομαδική συνείδηση. Η διαδικασία της κοινωνικοποίησης αποτελεί το ισχυρότερο μέσο μετάδοσής της.

Αναφέρεται:

- Στον εθνικό τομέα: Οι αγώνες των προγόνων μας, η στάση του λαού στις δύσκολες στιγμές της ιστορίας του έθνους μας.
- Στον πολιτιστικό τομέα: Τα εθνικά έργα τέχνης, η πρόοδος που έχει επιτευχθεί στην παιδεία του λαού, στα γράμματα και στις επιστήμες.
- Στον κοινωνικό τομέα: Τα ήθη και τα έθιμα που χαρακτηρίζουν μια ομάδα ανθρώπων, οι κοινωνικοί θεσμοί, οι άγραφοι νόμοι.
- Στον θρησκευτικό τομέα: Οι τύποι λατρείας, οι θρησκευτικές δοξασίες και εκδηλώσεις.

ΑΞΙΑ ΤΗΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

- Το άτομο όταν γνωρίζει την εθνική του παράδοση και πολιτιστική κληρονομιά οδηγείται στη δημιουργία συγκεκριμένης εθνικής συνείδησης και ταυτότητας. Έτσι, υπερασπίζεται την κληρονομιά του λαού του από ξενικές εισβολές.
- Όποιος γνωρίζει τα στοιχεία που συναποτελούν την παράδοση του τόπου του είναι σε θέση να κατανοήσει τις συνήθειες του παρόντος, καθώς οι ρίζες ενός έθνους πηγάζουν από το παρελθόν του.
- Όταν ο άνθρωπος έχει δημιουργήσει γόνιμη σχέση με την παράδοση του τόπου του είναι σε θέση να αντισταθεί περισσότερο στην πολιτιστική αλλοτρίωση που επιχειρείται από το εξωτερικό.
- Η παράδοση παρέχει εμπειρία από το παρελθόν και προφυλάσσει το λαό από τα σφάλματα του παρελθόντος.
- Όταν η παράδοση χρησιμοποιείται δημιουργικά αποτελεί πηγή έμπνευσης για νέες δημιουργίες από τους σύγχρονους καλλιτέχνες και πνευματικούς ανθρώπους.

- Όταν ο άνθρωπος κατανοήσει ότι αποτελεί τη συνέχεια στην ιστορική τροχιά του έθνους του είναι σε θέση να εργασθεί πιο αποτελεσματικά για την ατομική και συλλογική πρόοδο της κοινωνίας στην οποία ανήκει.
- Η παράδοση μπορεί να λειτουργήσει ως έναυσμα και πρότυπο για τους νέους και να τους εμπνεύσει το ιδανικό της ελευθερίας. Έτσι, θα εργαστούν με σθένος για την διασφάλιση της ελευθερίας και της δημοκρατίας.

ΚΙΝΔΥΝΟΙ

- Η ΞΕΝΟΜΑΝΙΑ: Όταν ο λαός μιμείται άκριτα πολιτιστικά στοιχεία που προέρχονται από το εξωτερικό, χωρίς γόνιμη αφομοίωσή τους θέτει σε κίνδυνο την πολιτιστική παράδοση. Δεν είναι διατεθειμένος να την υπερασπιστεί, χάνει την εθνική του συνείδηση και οδηγείται στην πολιτιστική αλλοτρίωση.
- Η ΠΡΟΓΟΝΟΠΛΗΞΙΑ: Όταν το άτομο είναι τυφλά προσηλωμένο στην παράδοση αρνείται οποιαδήποτε καινούργια δημιουργία και οποιονδήποτε νεωτερισμό. Η προγονολατρεία αποτελεί τροχοπέδη, γιατί εμποδίζει την εθνική και κοινωνική πρόοδο και οδηγεί σε πολιτιστική στασιμότητα. Η παράδοση θεωρείται απαράβιαστο δόγμα και η επέμβαση σ' αυτήν αποτελεί ιεροσυλία.
- Η ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ: Όταν τα στοιχεία που συναποτελούν την παράδοση μετατρέπονται σε εμπορεύσιμα προϊόντα με σκοπό την τουριστική ανάπτυξη, υπάρχει κίνδυνος να αλλοιωθεί η πολιτιστική κληρονομιά ενός έθνους.
- Η ΥΠΕΡΒΟΛΙΚΗ ΜΑΝΙΑ ΓΙΑ ΠΡΟΟΔΟ: Συχνά η παράδοση αντιμετωπίζεται ως αναχρονιστική και απορρίπτεται, όταν οι άνθρωποι έχουν σα μοναδικό στόχο να ακολουθήσουν και να συμβάλλουν στην πρόοδο που επιτελείται σε επιστημονικούς και τεχνολογικούς τομείς.

ΣΩΣΤΗ ΣΤΑΣΗ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΔΟΣΗ

- Ο νέος οφείλει να μελετά και να γνωρίζει τους θησαυρούς του παρελθόντος, για να διασφαλίσει το παρόν και να οικοδομήσει το μέλλον.
- Η πολιτεία έχει χρέος να μεριμνήσει για την προστασία και τη διάσωση των εθνικών παραδόσεων. Να συνδράμει οικονομικά για τη συντήρηση των μνημείων και να διοργανώσει πολιτιστικές δραστηριότητες για την προβολή τους. Να οργανώσει άρτια τους αρχαιολογικούς χώρους και τις εθνικές βιβλιοθήκες και να φροντίσει για τη διάσωση των πνευματικών επιτευγμάτων με ηλεκτρονικά αρχεία.
- Η παδεία είναι αναγκαίο να ενδιαφερθεί για την προώθηση της πολιτιστικής παράδοσης, δίνοντας έμφαση στον ηθικοπλαστικό της ρόλο. Καλό είναι να εμπνεύσει τους νέους με τα παραδοσιακά ιδεώδη. Οι επισκέψεις σε αρχαιολογικούς και πολιτιστικούς χώρους, η μελέτη της ιστορίας και των πνευματικών επιτευγμάτων του έθνους αποτελεί μέσο που θα βοηθούσε προς αυτή την κατεύθυνση.
- Οι πνευματικοί άνθρωποι έχουν χρέος να φέρουν σε επαφή τους ανθρώπους με τη πολιτισμική τους κληρονομιά, τονίζοντας διαρκώς την αξία της και γνωστοποιώντας όταν τους δίνεται η ευκαιρία τους θησαυρούς της.
- Τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης θα μπορούσαν να προβάλουν στοιχεία της πνευματικής και ιστορικής παράδοσης, ώστε να γνωρίσουν οι πολίτες τα εθνικά τους θησαυρίσματα.
- Δεν είναι δυνατό να οικοδομηθεί πολιτιστικό παρόν μόνο με την παράδοση. Όταν ο λαός κρέμεται μόνο από το παρελθόν εύκολα οδηγείται στην οπισθοδρόμηση και στη στασιμότητα.

- Η αξία της παράδοσης είναι αναμφισβήτητη. Όμως, ο άνθρωπος οφείλει να συνειδητοποιήσει ότι δε μπορεί να βρει λύσεις σε όλα τα προβλήματα που αφορούν τη σύγχρονη κοινωνία.
- Η παράδοση αναφέρεται στο παρελθόν. Η κοινωνία όμως εξελίσσεται και τα πρότυπα που ίσχυαν παλαιότερα μεταβάλλονται. Η θεώρησή της δεν πρέπει να είναι στατική, διότι τότε εμποδίζει την εξέλιξη και την πρόοδο του τόπου. Ό,τι ίσχυε στο παρελθόν δεν είναι διαχρονικό αλλά εξελίσσεται δυναμικά.
- Δεν πρέπει να υπερεκτιμούνται τα παραδοσιακά στοιχεία, διότι τότε ευνοείται η έξαρση του εθνικισμού και του φανατισμού.
- Πρέπει να υπάρχει διαλογική σχέση μεταξύ παρόντος και παρελθόντος, δηλαδή μεταξύ παράδοσης και σύγχρονης εποχής. Έτσι θα γίνεται δημιουργική και γόνιμη αφομοίωση των παραδοσιακών στοιχείων που θα οδηγούν στην κοινωνική πρόοδο.